Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei. In străinătate 6 lei.
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 331 Vineri 5 Decembrie 1941
12 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAŢIUNII"

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

Problema sănătăţii in mediul rural

Printre problemele de primul plan ce se pun azi în cuprinsul României întregite, aceea a sănătăţii publice nu va putea în niciun caz să lipsească. Mortalitatea în genere şi cea infantilă în particular, care face ravagii mai cu seamă în mediul rural, îşi are cauzele principale în totala lipsă de asistenţă a naşterilor şi în lipsa tot atât de totală de îngrijire a lehuzei şi a copilului. Avem cel mai slab procent de medici în mediul rural şi cea mai neîndestulătoare organizaţie spitaliceasca, dispensarii, oficii de prim ajutor, etc., în lumea satelor.

In ce priveşte repartiţia farmaciilor şi a drogheriilor, situaţia la ţară nu putea să fie mai bună. Insuşi d. ministru al sănătăţii a arătat, într'o expunere făcută luna trecută, cât de defectuoasă este această distribuţie pe ţară, de îndată ce avem judeţe care dispun de o singură farmacie la 34.000 locuitori (Romanaţii), sau la 27.400 locuitori (jud. Tulcea).

Deci, acţiunea de sporire a aparatului medical la ţară trebue să meargă mână 'n mână cu înlesnirea difuzării medicamentelor prin desvoltarea reţelii de farmacii şi drogherii în comunele rurale.

Avem azi mai mult de 1200 comune rurale care n'au o farmacie şi nici alt mijloc local de a-şi procura lesnicios medicamentul în caz de nevoe gravă şi urgentă.

In timp ce farmaciile vacante la oraşe erau, până nu de mult, supralicitate, iar majoritatea concesionarilor preferau să le arendeze, asigurându-şi venituri până la peste un milion anual — mai mult decât venitul unei moşii raţional exploatate sau al unui bloc — multe din farmaciile rurale vacante îşi aşteptau zadarnic candidaţii. Din această cauză populaţia rurală suferă şi azi această lipsă.

Printr'o modificare recentă a legii sanitare, la capitolul privitor la concesiunea farmaciilor s'au prevăzut — e adevărat — unele înlesniri acordate tinerilor licenţiaţi în farmacie în ce priveşte obţinerea concesiunilor vacante, ca şi a dreptului de dirigenţie fără stagiu (Decretul-lege apărut în Monitorul Oficial din 14 Noembrie 1941).

Prin acelaş decret de modificare a legii sanitare, s'a prevăzut putinţa înmulţirii circumscripţiilor de farmacii rurale, dispunându-se ca aceste circumscripţii să fie formate din una sau mai multe comune *„aflate pe o rază de maximum 10 km."*

S'a mai dispus, pentru o controlată recrutare a titularilor, ca acordarea concesiunilor vacante să se facă anual pe baza unui examen special de clasificare şi în ordinea tabloului de clasificare, cu obligaţia pentru farmacistul concesionar — sub sancţiunea pierderii concesiunii — ca în termen de două luni dela data publicării decretului de concesiune în Monitorul Oficial să deschidă farmacia în localitatea ce i s'a desemnat (art. 372).

Toate aceste dispoziţiuni sunt desigur binevenite, prin înmulţirea circumscripţiilor de farmacii rurale şi prin chemarea în fiecare an a tineretului să ocupe posturile vacante sau noui creiate în lungul şi latul ţării. Dar prin aceasta nu se rezolvă însăşi problema fundamentală: aceea a unor înlesniri speciale oferite tinerilor concesionari repartizaţi în circumscripţiile rurale, înlesniri care să constitue pentru ei imboldul de a se dedica unei cariere, care, în condiţiunile în care sunt chemaţi să lucreze, are mai mult un caracter misionar şi chiar de oficiu public. Mai ales pentru ţinuturi ca Basarabia, Bucovina şi Transnistria, unde împrejurări excepţionale au creiat situaţii grele, ar trebui să se rezerve un regim special, oferindu-se concesionarilor posibilităţi de instalare, de prime investiţii, local gratis, scutiri de impozite, plus o mică subvenţie lunară, care, cel puţin pentru primii 2-3 ani, să le asigure rezistenţa.

Sunt farmacii şi drogherii peste Prut şi în Bucovina de Nord, care stau acum închise şi care, cu ajutorul unor credite modeste înlesnite de Banca Naţională, prin intermediul unui institut de credit special, ar da îndemn atâtor tineri să le deschidă şi să le pue în serviciul populaţiei.

In acelaş timp, pentru cătunele sau chiar comunele prea periferice sau prea izolate de centrele medicale şi farmaceutice, ar fi de dorit să se adopte vechea noastră propunere ca medicamentele de prim ajutor şi care se găsesc în ambalajele lor originale (aspirina, chinina, antinevralgicile, etc.) să se vândă de magazinele obicinuite.

Este o sugestie, pe care însuşi d. ministru al sănătăţii o reţinuse, cu asigurarea că va examina modalităţile practice de aplicare.

Primejdia unui război în Pacific

New York, 3 (Radro). — *Intr'o cuvântare ţinută la Norfolk (Virginia), pe care o semnalează corespondentul agenţiei DNB, subsecretarul de stat al marinei d. Bard a declarat că primejdia unui război în Pacific este foarte mare.*

De aceea — a spus d. Bard — Statele Unite grăbesc executarea programului lor de construcţii navale.

Marina Statelor Unite ştie că flota britanică nu este invulnerabilă, ci dimpotrivă, luptând contra unui adversar puternic, ea suferă pierderi dureroase.

Tun greu românesc gata de a intra în acţiune.

SITUAŢIA PE TEATRELE DE RĂZBOI

Pe frontul Moscovei presiunea forţelor germane s'a accentuat.— Pregătiri navale şi militare in Pacific

de R. SEIŞANU

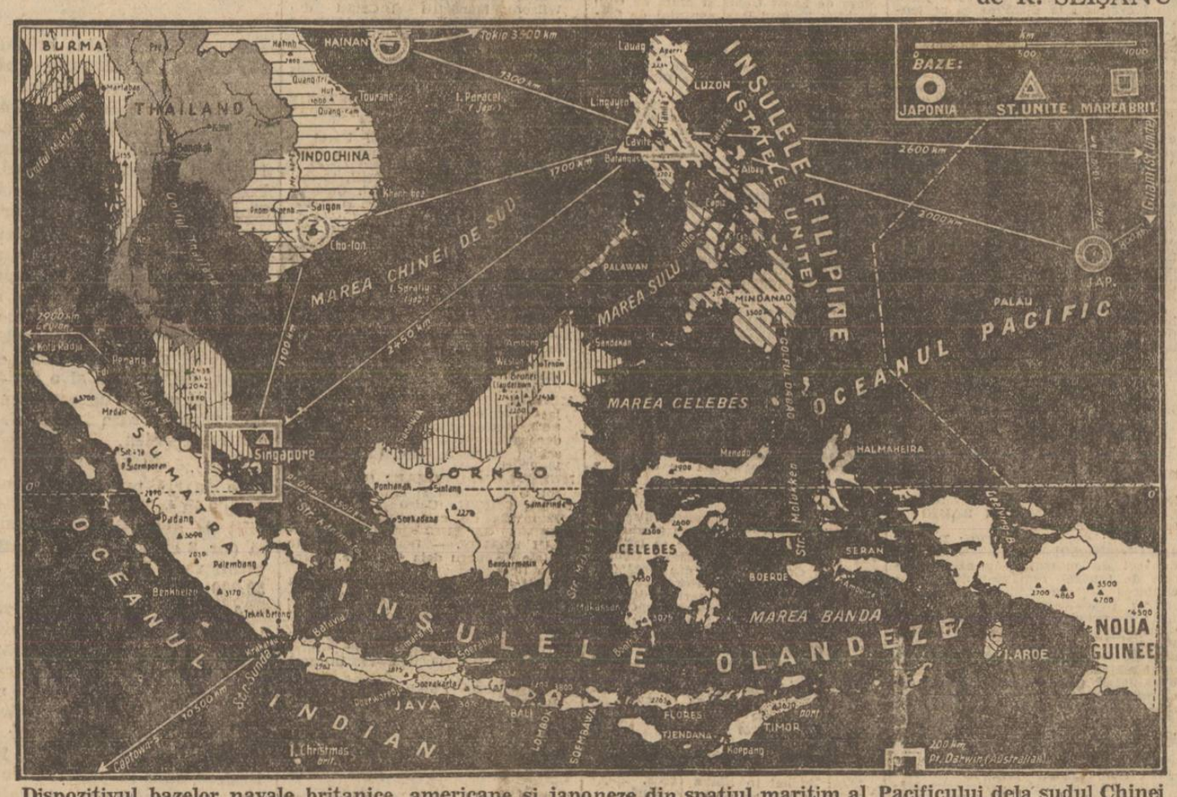

Dispozitivul bazelor navale britanice, americane şi japoneze din spaţiul maritim al Pacificului dela sudul Chinei

In regiunea Moscovei s'au dat eri lupte crâncene. Formaţiunile de infanterie şi cele blindate germane ajutate de avioane de luptă şi „Stuka", au infrânt rezistenţa opusă de trupele sovietice în zona de vest a frontului şi au respins toate contraatacurile date de forţele inamice în zona de sud-vest şi sud.

In sectorul Malo-Iaroslavez situaţia ce s'a creat trupelor sovietice este foarte critică din cauza pierderilor considerabile ce le-au suferit în oameni, în material blindat şi în avioane. Ele se retrag spre vest de Podolsk. Aproape în toate sectoarele germanii înaintează, accentuând presiunea asupra apărătorilor Moscovei.

In celelalte părţi ale frontului oriental operaţiuni sunt în curs.

Pe teatrul de război african (Cirenaica) intensitatea bătăliei din deşertul Marmarica, a scăzut. In cursul zilei de eri n'au fost decât lupte locale şi acţiuni de artilerie şi aviaţie. Din Cairo s'a anunţat că o pauză este necesară pe frontul Marmarica pentru ca ambele armate să se poată reorganiza în vederea reinceperei bătăliei. Forţele neo-zeelandeze dela sud-est de Tobruk au fost în parte nimicite, în parte capturate.

In apropiere de coastele Australiei o luptă navală s'a dat între crucişetorul auxiliar german „Kormoran" şi crucişetorul australian „Sydney" de 6.830 tone. „Sydney" a fost scufundat cu toată superioritatea sa în armament şi în viteză; iar „Kormoran" din cauza avariilor ce le-a suferit a fost părăsit de echipajul său.

In Extremul-Orient situaţia încă nu s'a clarificat. Ea prezintă necunoscute şi elemente care pot agrava criza din cauza intereselor deosebite ale Japoniei, Marei Britanii şi Statelor-Unite în China de sud şi occidentală, ca şi în zona apropiată a Pacificului.

In zona frontierei dintre Indochina şi Yunan sunt concentrate trupe japoneze. Se anunţă din Washington că şoseaua strategică „Burma" pe care se fac transporturile de material de război destinat Chinei, va fi apărată de avioane americane pilotate de piloţi chinezi.

In spaţiul Pacificului, în care se cuprind arhipelagul insulelor Sonde, care aparţin Olandei, numit şi „Insulinda"; arhipelagul Filipinelor, care serveşte de bază navală şi militară flotei şi forţelor de uscat ale Statelor-Unite; celelalte insule şi arhipelaguri din apropierea lor; baza navală britanică dela Singapore şi părţile continentale ale Asiei de sud-est, se petrec evenimente importante.

O escadră britanică, în frunte cu cuirasatul „Prince of Wales" a sosit în rada dela Singapore. Ce rost are prezenţa acestei escadre la Singapore, care este baza principală a flotei britanice din apele Extrem-orientale?

Prezenţa sa e pusă în legătură cu un eventual conflict armat între Japonia şi Statele-Unite, în asociaţie cu Marea Britanie, ce este considerat „fatal" în cazul când conversaţiile ce sunt în curs între imputernicţii guvernelor din Washington şi Tokio vor atinge punctul mort.

(Continuare in pag. 2-a)

SOVIETICII EVACUIAZĂ REGIUNEA HANGOE

In retragerea lor, bolşevicii distrug totul

Helsinki, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite următorul comunicat al agenţiei oficiale finlandeze:

„In urma inceperii iernii şi a efectului presiunei exercitată de trupele noastre, inamicul a început evacuarea regiunei Hangoe.

Inamicul şi-a continuat opera de distrugere prin aruncări în aer.

După cum s'a anunţat şi altădată, regiunile ocupate până acum de finlandezi poartă pecetea unei distrugeri serioase din partea bolşevicilor, care au minat şi aruncat în aer tot ce au putut".

Pe toate fronturile de luptă, iniţiativa este in mâinile Axei

Situaţia la Moscova este foarte gravă pentru bolşevici

Berlin, 3 (Rador). — Situaţia militară o forţelor Axei şi a aliaţilor lor, este caracterizată pe toate fronturile printr'un progres continuu. Peste tot, iniţiativa este în mâinile Axei.

Şi marea bătălie din Africa este favorabilă puterilor Axei. Forţele armate germane şi italiene, care la inceput nu au fost victorioase din cauza superiorităţii copleşitoare a inamicului în efective şi materiale, şi care au rezistat prin manevre magnifice, au împrăştiat aproape toate forţele inamice.

Pe frontul de Est, sectorul cel mai activ este ca şi până acum în jurul Moscovei, unde s'au înregistrat noui câştiguri de teren, în urma atacurilor trupelor germane. Situaţia la Moscova este atât de serioasă pentru bolşevici încât nu mai pot găsi nici motive propagandistice pentru a o ascunde. Ei şi-au massat toate trupele în sectorul sudic, unde suferă mari pierderi sângeroase, prin elasticitatea comandamentului german şi tenacitatea soldatului german.

Nici forţele marine germane nu au stat degeaba în acest timp. Astfel, s'a produs scufundarea crucişetorului australian „Sydney", un adevărat act de bravură al marinei germane. Aceasta este o lovitură foarte grea pentru flota de război australiană.

Primul bilanţ al pierderilor engleze in Marmarica

Turin 3 (Rador). — Nouă mii de prizonieri, 817 mijloace cuirasate capturate sau distruse, 127 avioane pierdute, acesta este primul bilanţ al pierderilor suferite de englezi în cursul ofensivei lor din Marmarica.

Comentând aceste cifre, ziarul La Stampa din Turin subliniază faptul că englezii n'au îndrăznit să le dezmintă, mărginindu-se numai a afirma că forţele Axei ar fi suferit şi ele pierderi tot atât de grele.

Această alegaţiune a fost făcută de propaganda engleză în termeni foarte vagi, fără a o putea sprijini pe vreo cifră sau vreo preciziune. Bilanţul pe care l-am citat, — declară ziarul, — nu este desigur de loc încurăjator pentru o armată care ar fi trebuit, aşa cum ar fi voit propaganda engleză, să se rostogolească întocmai ca tăvălugul unui compresor şi să ocupe Libia într'o săptămână.

Transporturile

de RADU PORTOCALĂ

I

Am adus în desbatere una din marile probleme economice, astăzi de o acută actualitate şi având hotărîtoare urmări de ordin social: *transporturile.*

Ca brăileean ce am veghiat şi ajutat la soluţionarea unora din problemele Dunării-de-jos, cunoscând practica lor şi realităţile de la faţa locului, iar nu din abstracţiile referatelor şi din izolarea cabinetelor, am aplaudat iniţiativa d-lui ministru Buşilă, de a concentra la ministerul comunicaţiilor toate mijloacele de comunicaţie.

Drumuri pe apă, porturi, silozuri, — instrumente ale unui scop unic, ce nu pot lucra separat şi vieţui autonom, — şosele, drumuri, şchele şi căraşuie, canaluri, căi ferate, aviaţie civilă, vor fi mijloacele de realizare ale unei politici coordonate de repartizare şi circulaţiune a bunurilor, atunci când vor fi mânuite dela un singur post de comandă.

Impotriva acestui punct de vedere s'au ridicat, până acum două opinii separate, plecându-se însă, dela premize diferite.

Unul din preopinenţi tratează problema sub două aspecte: specializare şi realizări.

După ce face elogiul marinei noastre de război, relevă spiritul marinăresc şi pasiunea profesională, necesare marinarilor comerciali; în urmă, socoate necesar un ministru de specialitate, care să înţeleagă psihologia marinarului; constată apoi că ministerul comunicaţiilor are un caracter mai mult „technic" decât comercial şi conchide că transporturile comerciale pe apă, trebue să rămână la subsecretariatul marinei de război.

Alt adversar al ideei de concentrare la ministerul comunicaţiilor a tuturor mijloacelor de transport, adaugă consideraţiuni speciale, văzând o conexitate a marinei comerciale cu cea de război, în putinţa folosirii „personalului, instalaţiilor şi industriilor speciale aviaţiei şi marinei, necesare în timp de pace"; în complectarea aceleiaşi idei, d-sa conchide că „pregătirea aviaţiei şi marinei pentru scopuri de război, dându-le o utilizare economică în timp de pace, este formula cea mai bună pentru statele cu posibilităţi financiare limitate".

❖

Marina comercială şi transporturile pe apă, constitue o problemă economică.

Marină comercială înseamnă, în primul rând, o politică de navlu fluvial şi maritim, adaptată continuu nevoilor exportului şi importului ţării; prin urmare, concepţie economică şi politică.

Marină comercială înseamnă, în al doilea rând, un program de construcţii technice şi de exploatare comercială; prin urmare, capitalul armatorilor, capacitatea inginerilor, practica negustorilor.

In al treilea rând, marina comercială însemnează o bătălie continuă cu pavilioanele străine concurente pe Dunăre, între numeroasele vase fluviale. Legături permanente în bursa internă şi pe piaţa internaţională, cunoaşterea perfectă a acestui com-

(Continuare in pag. 2-a)

CUM E CONSIDERATĂ LA BERLIN

SCUFUNDAREA CRUCIŞETORULUI AUSTRALIAN „SIDNEY" DE CĂTRE UN CRUCIŞETOR AUXILIAR GERMAN

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 3 Decembrie. — Scufundarea crucişetorului australian „Sidney" de către un crucişetor auxiliar german, este considerată la Berlin drept o faptă de arme fără precedent.

Intr'adevăr, este fără precedent în istoria războiului ca un crucişetor auxiliar, care e folosit numai ca un mijloc de luptă impotriva vaselor comerciale, să primească să ducă lupta cu succes cu un crucişetor de clasa mijlocie, cum a fost „Sidney", până la completa distrugere a duşmanului. Şi mai interesant este faptul că crucişetorul auxiliar german se afla atât de departe de Germania şi anume în apele australiene, ceeace dovedeşte din nou cât de activă şi plină de vigoare este marina de război germană şi în actualul război.

❖

Cercurile germane continuă să menţină o mare rezervă în comentariile lor în ceeace priveşte luptele din Libia, de oarece acestea nu s'au terminat încă. Din această cauză s,e urmăresc cu mult interes declaraţiile britanice în această privinţă şi se consideră ca un fapt important recunoaşterea Londrei că generalul Rommel „a câştigat un rond al luptei".

In capitala Reichului situaţia este privită mai departe cu mult optimism. In urma contraatacurilor germano-italiene, o divizie neo-zeelandeză a fost incercuită şi distrusă. In orice caz, afirmaţiile britanice că englezii ar fi realizat o legătură directă cu Tobrukul nu corespunde realităţii. Astfel, după trei săptămâni de luptă în deşertul african, englezii n'au reuşit măcar să atingă prima din ţintele fixate, cari au fost anunţate cu atât sgomot de propaganda britanică.

Evenimentele de pe frontul bolşevic se desfăşoară deasemenea în mod favorabil.

La Berlin nu s'a adoptat nici o atitudine faţă de întrevederea dintre mareşalii Petain şi Goering, întrevedere ce a fost pe primul plan al discuţiilor opiniei publice mondiale. In capitala Reichului se aşteaptă probabil să se constate mai întâi modul cum se vor desfăşura legăturile germano-franceze şi primele rezultate ale acestei intrevederi înainte de a se face comentarii asupra ei.

PIERDEREA CRUCIŞETORULUI SYDNEY O GREA LOVITURĂ PENTRU ANGLIA

Amsterdam, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

Serviciul britanic de informaţiuni anunţă că comentatorul la radio Cyrill Lakin a declarat că pierderile crucişătorului „Sydney" întunecă toate celelalte ştiri din ultimele zile, constituind o grea lovitură.

Vorbind despre situaţia din Africa de Nord, comentatorul a spus că informaţiile care vin de acolo nu prea sunt incurajatoare.

Procesul dela Riom incepe peste 40 de zile

Vichy, 3 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite:*

Peste circa 40 zile se vor incepe la palatul de justiţie din Riom dezbaterile procesului celor daţi în judecată pentru a fi vinovaţi de infrângerea franceză.

Vor fi ascultaţi un număr de 600—700 martori ai acuzării şi apărării.

Protestul Manciukuo-ului impotriva violării frontierei de către sovietici

Helsinki, 3 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Stefani" anunţă că guvernul Manciukuo-ului a protestat la consulatul general al U. R. S. S.-ului din Kharbin, impotriva violărei frontierei orientale a Manciukuo-ului de către soldaţi sovietici.

INFIORĂTOAREA RĂZBUNARE A UNUI ŢIGAN

El ucide cu focuri de revolver patru persoane şi răneşte trei; după aceia se sinucide

Târgovişte, 3 Decembrie

O crimă ingrozitoare s'a petrecut azi în com. Bolovani, din sudul judeţului nostru. Ţiganul Vasile Crăciun, originar din com. Costeşti Vale, aflat concentrat în garniozana Târgovişte, fiind informat că iubita lui îl inşeală şi că s'a refugiat în com. Bolovani, la părinţii săi, s'a hotărît să se răzbune. Inarmat cu o armă militară, a plecat în comuna Bolovani şi ajungând la locuinţa părinţilor iubitei lui, a tras prin geam 35 de focuri de armă. Au căzut morţi Ilie Roman, Angelina Roman, Gheorghe Ilie Roman şi Constanţa Zinca Burcea. Au fost grav răniţi Tinca Burcea, Roman Dumitru şi Zoiţa Roman, cari au fost aduşi la spitalul din Târgovişte.

Criminalul, după groaznica lui ispravă, a fugit în comuna Mărunţişu, unde s'a sinucis, trăgându-şi un foc de armă în cap.

NU E O JERTFĂ, CI O DATORIE SĂ SUBSCRII LA IMPRUMUTUL REINTREGIRII

O trupă germană de recunoaştere în marş pe frontul din Crimeea. (PK Ob)